PELAKSANAAN PENGAJARAN BAHASA ARAB DI KELANTAN DAN TERENGGANU : SATU TINJAUAN

SALINA BINTI AHMAD

SARJANA SAINS
UNIVERSITI MALAYSIA TERENGGANU
MALAYSIA

2011

1100087646

Perpustakaan Sultanah Nur Zahirah
Universiti Malaysia Terengganu (UMT)

tesis
PJ 6065 .S2 2011

1100087646
Pelaksanaan pengajaran bahasa Arab di Kelantan dan Terengganu : satu tinjauan / Salina Ahmad.

PERPUSTAKAAN SULTANAH NUR ZAHIRAH UMT

PERPUSTAKAAN SULTANAH NUR ZAHIRAH
UNIVERSITI MALAYSIA TERENGGANU (UMT)
21030 KUALA TERENGGANU

1100087646

Lihat sebelah

HAK MILIK
PERPUSTAKAAN SULTANAH NUR ZAHIRAH UMT

PELAKSANAAN PENGAJARAN BAHASA ARAB DI KELANTAN DAN TERENGGANU: SATU TINJAUAN

SALINA BINTI AHMAD

Tesis Ini Dikemukakan Sebagai Memenuhi Syarat
Untuk Memperolehi Ijazah Sarjana Sains
di Fakulti Pembangunan Sosial
Universiti Malaysia Terengganu

Jun 2011

DEDIKASI

Ya Allah ampunkan dosa hambaMu ini

Buat suami tercinta Wan Mohamed Saniy Wan Hassan yang telah memberikan dorongan dalam segala segi, dari permulaan hingga akhirnya, dan akan datang; semoga dan hanya Allah sahaja yang layak memberikan balasan. Buat anak-anak Wan Muhammad Naqib dan Wan Muhammad Adib, nama kalian merupakan doa dan berkat ilmuwan. Buat ibu Hjh. Safiah Wan Daud yang berdoa siang dan malam…

ABSTRAK

Abstrak tesis yang dikemukakan kepada Senat Universiti Malaysia Terengganu
sebagai memenuhi keperluan untuk ijazah Master Sains

**PELAKSANAAN PENGAJARAN BAHASA ARAB
DI KELANTAN DAN TERENGGANU:
SATU TINJAUAN**

SALINA BINTI AHMAD

Jun 2011

Pengerusi : **Ahmad Bazli b. Shafie, Ph.D.**

Ahli : **Profesor Madya Wan Abdul Aziz b. Wan Mohd. Amin, Ph.D.
Profesor Madya Noor Rohana bt. Mansor, Ph.D.
Ismail b. Muhammad, Ph.D.**

Fakulti : **Pembangunan Sosial**

Kajian ini bertujuan membuat tinjauan tentang pelaksanaan pengajaran dan pembelajaran bahasa Arab di Kelantan dan Terengganu. Kajian ini melihat matlamat dan pelaksanaan pengajaran bahasa Arab dalam bidang pengajian Islam. Matlamat jangka panjang pengajaran bahasa Arab ialah seperti yang dinyatakan dalam falsafah pendidikan Islam dan tradisi keilmuan Islam; manakala matlamat jangka pendeknya ialah seperti mana yang termaktub dalam kurikulum pendidikan bahasa Arab. Pelaksanaan pengajaran bahasa Arab melibatkan sukatan, pendekatan, kaedah, guru, pelajar, sistem peperiksaan dan penilaian; dan aktiviti ko-kurikulum. Pelaksanaan pengajaran bahasa Arab di Kelantan dan Terengganu ditinjau melalui empat kategori sekolah menengah agama iaitu Sekolah Menengah Kebangsaan Agama (SMKA),

Sekolah Agama Bantuan Kerajaan (SABK), Sekolah Menengah Agama Negeri (SMAN) dan Pondok. Kajian ini menggunakan pendekatan kualitatif dan kuantitatif dengan lima kaedah kajian iaitu kajian kepustakaan, temu bual dan pemerhatian, perbincangan kumpulan berfokus, soal selidik dan ujian bertulis. Data yang diperolehi telah dianalisis dan disusun mengikut tema dalam pelaksanaan pengajaran bahasa Arab. Hasil kajian telah menunjukkan keperluan terhadap penggunaan sukatan bukan Kementerian. Pendekatan yang patut digunakan pula ialah pendekatan tradisi, manakala kaedah utama yang patut digunakan dalam pengajaran ialah hafalan dan nahu terjemahan. Selain daripada itu, kajian juga telah menunjukkan bahawa pencapaian dalam ujian bertulis adalah sepadan dengan persepsi pelajar dan guru terhadap penguasaan pelajar iaitu di bawah sederhana. Penggredan peperiksaan patut dilaksanakan mengikut standard; manakala aktiviti ko-kurikulum mampu meningkatkan penguasaan aspek komunikatif dan keyakinan diri pelajar. Keputusan ujian bertulis menunjukkan kelulusan sebanyak 46.0% dengan kelemahan pelajar paling ketara dalam aspek *naḥu*, *ṣarf* dan *balāghah*. Masalah kemerosotan ini dapat ditangani dengan baik sekiranya perubahan di peringkat *worldview* dibuat iaitu dengan melihat bahasa Arab sebagai bahasa ilmu.

Perpustakaan Sultanah Nur Zahirah
Universiti Malaysia Terengganu (UMT)

ABSTRACT

Abstract of thesis presented to the Senate of Universiti Malaysia Terengganu
in fulfillment of the requirement for the degree of Master of Science.

**THE IMPLEMENTATION OF ARABIC TEACHING
IN KELANTAN AND TERENGGANU:
AN OVERVIEW**

SALINA BINTI AHMAD

Jun 2011

Chairperson : Ahmad Bazli b. Shafie, Ph.D.

**Member : Profesor Madya Wan Abdul Aziz b. Wan Mohd. Amin, Ph.D.
Profesor Madya Noor Rohana bt. Mansor, Ph.D.
Ismail b. Muhammad, Ph.D.**

Faculty : Social Development

This research intends to make a survey on the implementation of Arabic teaching in Kelantan and Terengganu. The research studies the purpose in studying Arabic, and its implementation. The purpose of Arabic teaching is a long-term one, as in the Islamic philosophy of education and the national Islamic Educational Philosophy; whilst it is short-term when the curriculum objective of Arabic language is concerned. The implementation of Arabic teaching involves syllabus, approach, method, teacher, student, examination and assessment system, and co-curricular activities. The study is conducted in four categories of secondary religious schools in Malaysia which are Sekolah Menengah Kebangsaan Agama (SMKA), Sekolah Agama Bantuan Kerajaan

(SABK), Sekolah Menengah Agama Negeri (SMAN) and *Pondok*. The research applies qualitative and quantitative approaches by using five different methods namely library research, interview and observation, focused group discussion, questionnaire and written examination. The data is analysed and sorted according to the specific themes in the implementation of Arabic teaching. The findings indicate the need for the usage of non-Kementerian syllabus. The traditional approach is found more applicable than the communicative one; whilst the methods found mostly applied and agreeably recommended are grammar translation and memorization. The written examination results signifies the students' performance of "lower than satisfactory", which is in line with the perspectives of the students and teachers. The available grading system must be made according to the standard set; while the co-curricular activities are of import for the development of the students' communicative skills and self-esteem. The written examination results mark a significant 46.0% of passing with students' most significant weaknesses in *naḥu* (Arabic syntax) *ṣarf* (Arabic morphology) and *balāghah*. This problem of low performance must be tackled right at its root by changing the worldview towards Arabic language that is Arabic as a knowledge language.